EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.2.2014.
COM(2014) 99 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Direktive 2009/31/EZ o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Direktive 2009/31/EZ o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida

1. UVOD

Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006[1] (takozvana Direktiva o hvatanju i skladištenju ugljika – dalje u tekstu „Direktiva o CCS-u") donesena je 23. travnja 2009. zajedno s drugim dijelovima klimatsko-energetskog paketa iz 2009[2]. Direktivom o CCS-u uspostavlja se pravni okvir za geološko skladištenje ugljikova dioksida (CO_2) koje je sigurno za okoliš kako bi se pridonijelo ublažavanju promjene klime. Cilj je Direktive o CCS-u osigurati da ne postoji znatan rizik od istjecanja CO_2 ili štete za zdravlje ili okoliš te spriječiti sve štetne učinke na sigurnost transportne mreže ili skladišnih geoprostora. Tom Direktivom utvrđuju se zahtjevi koji obuhvaćaju cijeli vijek trajanja skladišnoga geoprostora. Ona sadržava i odredbe o komponentama hvatanja i transporta u pogledu CCS-a iako su te aktivnosti uglavnom obuhvaćene postojećim zakonodavstvom EU-a u području okoliša, kao što je Direktiva o procjeni utjecaja na okoliš[3] ili Direktiva o industrijskim emisijama[4], u vezi s izmjenama uvedenima Direktivom o CCS-u. Sedam zakonodavnih akata EU-a u području okoliša izmijenjeno je člancima 31. do 37. kako bi se, među ostalim, uklonile pravne prepreke geološkom skladištenju CO_2.

Člankom 27. stavkom 1. Direktive o CCS-u od država članica zahtijeva se da Komisiji podnesu izvješće o provedbi Direktive sastavljeno na temelju upitnika koji je donijela Komisija[5]. Izvješća država članica koja su Komisiji dostavljena između srpnja 2011. i travnja 2013., prenesena su u ovo prvo izvješće Komisije o provedbi Direktive o CCS-u, kako je propisano njezinim člankom 38. stavkom 1.

O širim političkim pitanjima povezanima s ovim predmetom, kao što su moguće opcije poticanja predstavljanja i rane primjene tehnologije CCS, raspravlja se u Savjetodavnoj komunikaciji o budućnosti hvatanja i skladištenja ugljika u Europi[6] i dalje ih preuzima nedavna Rezolucija Europskog parlamenta o izvješću o provedbi iz 2013.: razvoj i primjena tehnologije hvatanja i skladištenja ugljika u Europi[7].

2. OPĆI NAPREDAK U PROVEDBI

Člankom 39. stavkom 1. Direktive o CCS-u od država članica zahtijevalo se da do 25. lipnja 2011. donesu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. Do tog je roka samo nekoliko država članica izvijestilo o potpunom ili djelomičnom prijenosu pa je Komisija 26 država članica u srpnju 2011. poslala službene opomene jer nisu dostavile nacionalne mjere. Do listopada 2013. sve su države članice Komisiji prijavile prijelazne

---

1 SL L 140, 5.6.2009., str. 114. – 135.

2 http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm

3 Direktiva Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 175, 5.7.1985., str. 40. – 48.).

4 Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17. – 119.).

5 Odluka Komisije 2011/92/EU od 10. veljače 2011. (SL L 37, 11.2.2011., str. 19 – 24.).

6 COM(2013) 180 završna verzija; sažetak rezultata savjetovanja dostupna su na http://ec.europa.eu/energy/coal/ccs_en.htm

7 2013/2079(INI)

mjere. To je Komisiji omogućilo da do studenoga 2013. zatvori 19 od 26 postupaka zbog povrede. Većina je država članica dovršila prijenos Direktive, no Austrija, Cipar, Mađarska, Irska, Švedska i Slovenija još nisu prijavile potpune prijelazne mjere. Zbog tog djelomičnog izostanka dostavljanja mjera Komisija je u studenom 2013. tim državama članicama uputila obrazložena mišljenja[8]. Jedna od preostalih država članica koja je dobila službenu opomenu zbog izostanka dostavljanja mjera prijavila je svoje prijelazne mjere u trenutku sastavljanja ovog izvješća; provjera njihove potpunosti bit će dovršena do proljeća 2014. Komisija je počela provjeravati jesu li prijavljene mjere, iako potpune, u skladu sa sadržajem Direktive o CCS-u.

Države članice različito su pristupile prijenosu Direktive o CCS-u. Dok je nekoliko njih odlučilo samo izmijeniti postojeće zakonodavstvo, većina je država članica izabrala kombinaciju novoga posebnog zakonodavstva o geološkom skladištenju CO_2 i izmjenâ postojećeg zakonodavstva. Osim sličnih pristupa u prijenosu izmjena šest direktiva EU-a uvedenih člancima 31. do 35. Direktive o CCS-u, izmjene postojećega zakonodavstva pokazuju zajedničke karakteristike diljem EU-a: sedamnaest država članica izmijenilo je svoje zakonodavstvo u području okoliša, a njih osam promijenilo je i svoje zakonodavstvo u području rudarstva. Člankom 23. Direktive o CCS-u zahtijeva se da svaka država članica imenuje nadležna tijela nadležna za ispunjavanje obveza koje se utvrđuju u okviru te Direktive. Iako je nekoliko država članica odabralo jedno nadležno tijelo, većina je država članica odgovornost dodijelila većem broju nadležnih tijela jer se tehnologija CCS presijeca s više različitih regulatornih područja. Najčešće su odabrana nadležna tijela za zaštitu okoliša (18 država članica), nakon čega slijede institucije odgovorne za područja gospodarstva, energije i rudarstva.

U skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive o CCS-u, države članice zadržavaju pravo da odrede područja na kojima je moguće odabrati skladišne geoprostore, uključujući pravo da na cijelom svojem državnom području ne dopuste skladištenje. Neke države članice započele su s određivanjem mogućih skladišnih geoprostora za CO_2. Međutim, većina država članica još nije završila procjenjivanje. Projekt EU-a GeoCapacity[9], kojim je za 21 državu članicu sudionicu procijenjen teoretski potencijal za skladištenje od 87 Gt CO_2 (69 Gt u dubokima slanim vodonosnicima, 17 Gt u osiromašenim poljima ugljikovodika i 1 Gt u ležištima ugljena koji se ne može iskopati), omogućio je procjenu skladišnog kapaciteta za CO_2.

Iako većina država članica dopušta geološko skladištenje za CO_2, neke su izvijestile o svojoj odluci da ne dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području ili njegovu dijelu zbog neprikladnosti njihove geologije za skladištenje CO_2 (Finska, Luksemburg i regija glavnoga grada Belgije, Bruxellesa). Neke druge države članice isto tako ne dopuštaju geološko skladištenje CO_2 (Austrija, Estonija, Irska, Latvija, Slovenija, Švedska) ili su ga ograničile (Češka[10], Njemačka[11]).

Prema članku 10. stavku 1. Direktive o CCS-u, države članice dužne su Komisiji staviti na raspolaganje zahtjeve za izdavanje dozvola kako bi Komisija mogla o njima izdati neobvezujuće mišljenje. Cilj je osigurati dosljednost u provedi zahtjeva Direktive o CCS-u diljem EU-a te isto tako pomoći kod jačanja povjerenja javnosti u tehnologiju CCS. Komisija

---

8 U skladu s člankom 258. prvim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

9 Vangkilde-Pedersen, T. *et al.* 2009. FP6 Projekt EU-a GeoCapacity, Procjena europskog kapaciteta za geološko skladištenje ugljikova dioksida, skladišni kapacitet, WP2, izvješće D16, 166 stranica, http://www.geology.cz/geocapacity/publications

10 Skladištenje CO_2 u prirodnoj formaciji stijena neće u Češkoj biti odobreno prije 1. siječnja 2020.

11 Njemačka je uvela ograničenja godišnje količine CO_2 koji se može skladištiti: 4 Mt CO_2 ukupan je iznos na nacionalnoj razini, a 1,3 Mt CO_2 dopušteno je po skladišnom geoprostoru.

je 28. veljače 2012. donijela svoje prvo takvo mišljenje[12] revidiranjem nacrta dozvole koje je izdala Nizozemska za planirano trajno skladištenje do najviše 8,1 Mt CO_2 u ležištu CO_2 u nizozemskom epikontinentalnom pojasu.

Uz provjeru prijenosa Direktive o CCS-u i revizije nacrta dozvola za skladištenje, Komisija provodi ostale aktivnosti kako bi poduprla dosljednu provedbu Direktive o CCS-u diljem EU-a. U rujnu 2009. na temelju članka 27. stavka 2. Direktive o CCS-u osnovana je skupina za razmjenu informacija koja se sastoji od stručnjaka iz država članica. Skupina se do sada sastala sedam puta. U ožujku 2011. objavljena su četiri dokumenta[13] sa smjernicama radi osiguravanja sveukupnoga metodološkog pristupa provedbi ključnih odredaba Direktive o CCS-u. Dokumenti sa smjernicama uglavnom su upućeni nadležnim tijelima i relevantnim dionicima. U prvom dokumentu sa smjernicama prikazuje se okvir upravljanja rizikom za ciklus trajanja skladištenja CO_2, dok se u ostala tri dokumenta obrađuju pitanja kao što je karakterizacija skladišnog kompleksa, sastav toka CO_2, nadzor i korektivne mjere, kriteriji za prijenos odgovornosti nadležnom tijelu, financijsko jamstvo i financijski mehanizam.

3. POSEBNA PITANJA U VEZI S PROVEDBOM U DRŽAVAMA ČLANICAMA

3.1. Dopuštanje skladištenja CO_2

U skladu s člankom 4. stavkom 3. Direktive o CCS-u, pogodnost skladišnoga geoprostora određuje se karakterizacijom i procjenom potencijalnoga skladišnog kompleksa i okolnog područja u skladu s kriterijima navedenima u Prilogu I. Direktivi o CCS-u. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području provele su ovu odredbu uglavnom uključivanjem Priloga I. u svoje zakonodavstvo.

Kada države članice utvrde da je za dobivanje informacija potrebnih za odabir skladišnoga geoprostora za CO_2 potrebno provesti istraživanje, one moraju osigurati da se takvo istraživanje ne provodi bez dozvole za istraživanje. Iako neke države članice zahtijevaju istraživanje samo ako postoji premalo informacija za izravno podnošenje zahtjeva za dozvole za skladištenje, druge uvijek zahtijevaju dozvole za istraživanje. Što se tiče obujma istraživanog područja, neke ga države članice (npr. Portugal) izravno ograničavaju, dok druge (npr. Bugarska i Mađarska) ograničavaju samo područje površine što neizravno određuje maksimalni obujam istraživanja. Nekoliko država članica (npr. Češka, Španjolska, Francuska, Italija, Poljska i Ujedinjena Kraljevina) već je izdalo dozvole za istraživanje ili su u postupku njihova izdavanja.

Člankom 6. Direktive o CCS-u zahtijeva se da ni jedan skladišni geoprostor ne bude u funkciji bez dozvole za skladištenje. Člancima 7. do 11. razrađuju se zahtjevi za izdavanje dozvole za skladištenje, uvjeti i sadržaj te moguće izmjene, revizija, ažuriranje i ukidanje dozvole za skladištenje. Odredbe za prenošenje za te članke vrlo su slične u zakonodavstvu većine država članica. Zajedno s Komisijinom revizijom nacrta dozvola za skladištenje u skladu s člankom 10. stavkom 1.[14], to bi trebalo rezultirati dosljednom provedbom odredaba povezanih s dozvolama diljem EU-a.

3.2. Obveze u pogledu eksploatiranja skladišnoga geoprostora

U članku 12. Direktive o CCS-u navode se kriteriji i postupak za prihvat tokova CO_2. Iako akti za prenošenje većine država članica uključuju opći zahtjev da se tok mora sastojati uglavnom od CO_2 i da se nikakve otpadne tvari ne smiju dodavati u svrhu uklanjanja takvih

[12] C(2012) 1236 (http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/c_2012_1236_en.pdf)

[13] http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/documentation_en.htm

[14] Za pojedinosti o Komisijinoj reviziji prvog nacrta dozvole za skladištenje u EU-u vidi poglavlje 2.

otpadnih tvari, nekoliko država članica uvode posebna ograničenja u pogledu sastava toka CO_2. Nekoliko država članica koje ograničavaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području još nisu dostavile odredbe za prenošenje članka 12., iako je većina država članica dostavila odredbe kojima se osigurava da operateri za skladištenje mogu prihvatiti i utisnuti tokove CO_2 samo ako je napravljena analiza sastava i provedena procjena rizika s pozitivnim zaključkom. Što se tiče postupaka za nadzor pridržavanja tih zahtjeva, neke države članice od operatera zahtijevaju da redovito izvješćuju o sastavu toka CO_2 (barem jednom mjesečno u Estoniji i barem svakih šest mjeseci u Njemačkoj).

Odredbe u vezi s nadzorom (članak 13.) određuju da operateri moraju provoditi nadzor postrojenja za utiskivanje, skladišnog kompleksa i prema potrebi neposrednog okoliša na temelju plana nadzora. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području zahtijevaju da se plan nadzora dostavi nadležnom tijelu na odobrenje kao dio zahtjeva za izdavanje dozvole za skladištenje. Većina država članica u svoje nacionalno zakonodavstvo uključila je zahtjeve za usklađivanje plana nadzora s Prilogom II. Direktivi o CCS-u i sa zahtjevima za izvješćivanje[15] u skladu s Direktivom o ETS-u[16]. Na primjer, Luksemburg zahtijeva da se rezultati nadzora usporede s predviđenom dinamičkom 3-D simulacijom ponašanja tlak-volumena i zasićenja.

U skladu s člankom 14. Direktive o CCS-u, u većini država članica operateri moraju barem jednom godišnje nadležnim tijelima dostavljati izvješća. Brojne države članice propisuju zahtjev za češću dostavu izvješća zatraži li ih nadležno tijelo.

Člankom 15. za sve skladišne komplekse traži se sustav rutinskih drugih inspekcija s rezultatom koji se stavlja na raspolaganje javnosti. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području provele su odredbu za provođenje rutinskih inspekcija najmanje jednom godišnje tijekom tri godine nakon zatvaranja. Njemačka ima stroži zahtjev za inspekciju – tamo se inspekcije trebaju provoditi jednom godišnje čak i nakon zatvaranja geoprostora.

Člankom 16. Direktive o CCS-u određuje se da države članice moraju osigurati da u slučaju istjecanja ili većih nepravilnosti operater odmah obavijesti nadležno tijelo i poduzme potrebne korektivne mjere. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području osigurale su da se plan korektivnih mjera mora dostaviti nadležnom tijelu za odobrenje kao dio zahtjeva za izdavanje dozvole za skladištenje. Nekoliko država članica utvrđuje posebne dodatne zahtjeve u slučaju da operater ne poduzme potrebne korektivne mjere, kao što su novčane kazne ili oduzimanje dozvole.

3.3. Obveze u pogledu zatvaranja i nakon zatvaranja

Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području provele su članak 17. kojim se određuje da nakon što se skladišni geoprostor zatvori, operater ostaje odgovoran za nadzor, izvješćivanje i korektivne mjere i za sve obveze koje se odnose na predaju emisijskih jedinica u slučaju istjecanja sve dok odgovornost za skladišni geoprostor ne prijeđe na nadležno tijelo. Plan postupanja nakon zatvaranja za to razdoblje mora se izraditi u skladu s Prilogom II. Direktivi o CCS-u u kojem se navodi popis zahtjeva za nadzor.

---

[15] Odluka Komisije 2007/589/EZ od 18. srpnja 2007. o utvrđivanju smjernica za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova koja je nedavno zamijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 601/2012. od 21. lipnja 2012. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova (SL L 181, 12.7.2012., str. 34. – 104.).

[16] Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32. – 46.).

Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području provele su i članak 18. kojim se odgovornost za skladišni geoprostor prenosi na nadležno tijelo samo ako operater ispunjava određene uvjete. Ti uvjeti uključuju dostupnost financijskog doprinosa za pokriće troškova obveza nakon prijenosa te dostavu izvješća u kojem se dokumentiraju dokazi da će uskladišteni CO_2 biti u potpunosti i trajno zatvoren. Što se tiče minimalnog roka između zatvaranja skladišnoga geoprostora i prijenosa odgovornosti, u većini zakonodavstva država članica zahtijeva se najmanje 20 godina, osim ako se nadležno tijelo ranije uvjeri da će uskladišteni CO_2 biti u potpunosti i trajno zatvoren. Nekoliko država članica odabire dulja unaprijed postavljena razdoblja od 30 ili 40 godina, dok je drugima cilj prosuđivati isključivo za svaki slučaj zasebno.

3.4. Financijska jamstva

Direktivom o CCS-u predviđaju se dva financijska mehanizma – financijsko jamstvo za razdoblje do prijenosa odgovornosti i financijski doprinos za razdoblje nakon prijenosa odgovornosti.

Člankom 19. Direktive o CCS-u od potencijalnih operatera traži se da osiguraju financijska jamstva kako bi ponudili mogućnost ispunjavanja svih obveza iz dozvole za skladištenje, za razdoblje eksploatiranja te za razdoblje zatvaranja i razdoblje nakon zatvaranja, uključujući sve obveze povezane s predajom emisijskih jedinica u slučaju istjecanja. Svrha je financijskog jamstva osigurati da su troškovi ispunjavanja tih obveza (kao što je nadzor ili mjere u slučaju istjecanja) pokriveni u slučaju da operater nije u stanju sam pokriti troškove. Financijsko jamstvo mora biti valjano i na snazi prije početka utiskivanja te ga operater mora predstaviti uz zahtjev za dozvolu za skladištenje. Iako brojne države članice u svojem zakonodavstvu samo odražavaju zahtjeve članka 19., neke su donijele dodatne zahtjeve i utvrdile smjernice o posebnim instrumentima i izračunima financijskog jamstva. Primjerice, Mađarska je odredila minimalan iznos od 200 milijuna HUF (oko 671 000 00 EUR)[17] za financijsko jamstvo na temelju svojeg Zakona o rudarstvu iz 1993. Što se tiče mogućih financijskih instrumenata koje su neke države članice preporučile za financijsko jamstvo, popis uključuje odgovarajuće pokriće osiguranjem, založni račun, bankovnu garanciju ili jamstvo matičnog društva. Ti se instrumenti preporučuju i u dokumentu sa smjernicama 4[18].

Člankom 20. Direktive o CCS-u od operatera se zahtijeva da nadležnom tijelu dâ financijski doprinos prije nego što dođe do prijenosa odgovornosti kako bi pokrio troškove nakon prijenosa. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području osigurale su da će iznos doprinosa u obzir uzeti kriterije navedene u Prilogu I. Direktivi o CCS-u i povijest skladištenja CO_2 na određenom geoprostoru te da će pokriti minimalno predviđene troškove nadzora u razdoblju od 30 godina. Neke države članice utvrđuju dodatne zahtjeve za financijski doprinos. Na primjer, Njemačka od operatera traži da uštedi 3 % iznosa koji je skladištenjem CO_2 uštedio nositelj prava na emisiju u svakoj godini eksploatiranja. Taj iznos čuvat će se na depozitnom računu koji donosi kamatu kod nadležnog tijela te će biti nadoknađen jamstvom prije prijenosa odgovornosti. Kao drugi primjer, iznos financijskog doprinosa u Češkoj mora uzeti u obzir predviđene troškove nadzora u razdoblju od najmanje 50 godina nakon prijenosa odgovornosti.

3.5. Izmjene šest direktiva i prekogranična pitanja

Šest postojećih direktiva EU-a izmijenjeno je Direktivom o CCS-u kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša i ljudskog zdravlja od rizika uzrokovanih geološkim skladištenjem CO_2.

---

[17] Taj je iznos preračunan u eure prema referentnome deviznom tečaju eura za Europsku središnju banku 22. studenoga 2013. http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html

[18] http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/gd4_en.pdf

Sve države članice koje su Komisiji prijavile svoje mjere za prenošenje obavijestile su o provedbi članaka 31., 35. i 37. Direktive o CCS-u kojima se uvodi (redom kojim su ovdje navedeni):

- izmjene priloga I. i II. Direktivi o procjeni utjecaja na okoliš kako bi se njima obuhvatili skladišni geoprostori te hvatanje i transport tokova CO_2 u svrhu geološkog skladištenja;
- isključenje CO_2 uhvaćenog i prenesenog u svrhu geološkog skladištenja iz instrumenata povezanih s Okvirnom direktivom o otpadu[19];
- izmjena Priloga I. Direktivi o industrijskim emisijama radi uključivanja hvatanja tokova CO_2 u svrhu geološkog skladištenja kao jedne od aktivnosti obuhvaćenih ovom Direktivom.

Sve države članice koje su Komisiji prijavile svoje mjere za prenošenje obavijestile su i o provedbi članka 33. Direktive o CCS-u kojim se izmjenjuje Direktiva o velikim uređajima za loženje[20]. U skladu s tim člankom, države članice moraju osigurati da operateri postrojenja s izgaranjem nazivne električne snage od najmanje 300 MW provedu procjenu o tehničkim i ekonomskim uvjetima neophodnima za buduću primjenu hvatanja i skladištenja ugljika. U slučaju pozitivne procjene mora se osigurati da na mjestu ugradnje bude odvojen odgovarajući prostor za opremu koja je potrebna za hvatanje i sabijanje CO_2. U Ujedinjenoj Kraljevini izdana je dodatna smjernica kojom se određuje da se neće odobriti novo postrojenje za izgaranje električnoga proizvodnog kapaciteta od najmanje 300 MWe , osim ako se dokaže da je u skladu s kriterijima iz članka 33. U smjernici se isto tako daje savjet o informacijama koje bi podnositelji zahtjeva trebali dostaviti kako bi to dokazali.

Nekoliko je država članica (npr. Njemačka, Francuska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovenija i Ujedinjena Kraljevina) izvijestilo o praktičnoj primjeni ove izmjene Direktive o velikim uređajima za loženje nakon 26. lipnja 2009. Na primjer, područje od 6 000 m^2 bilo je rezervirano na mjestu ugradnje velikog uređaja za loženje u Mannheimu, u Njemačkoj, odobrenog 27. srpnja 2009. radi omogućavanja naknadne ugradnje opreme za hvatanje CO_2.

Člankom 32., odnosno člankom 34. Direktive o CCS-u izmjenjuje se Okvirna direktiva o vodi[21], kako bi se dopustilo utiskivanje CO_2 u slane spremnike, i Prilog III. Direktivi o odgovornosti za okoliš[22], uključivanjem eksploatiranja skladišnih geoprostora CO_2. Te će članke prenijeti one države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području.

Iako su brojne države članice donijele određene zakonodavne odredbe koje se bave prekograničnim transportom CO_2 te prekograničnima skladišnim geoprostorima ili kompleksima, samo neke imaju određeno prekogranično iskustvo povezano s hvatanjem i skladištenjem ugljika. Jedan primjer takve prekogranične suradnje radna je skupina za bazen Sjevernog mora gdje su javna i privatna tijela iz Njemačke, Nizozemske i Ujedinjene

---

19 Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3. – 30.), uključujući Direktivu 2006/12/EZ o otpadu.

20 Direktiva 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje (SL L 309, 27.11.2001, str. 1. – 21.), koja će biti stavljena izvan snage prethodno navedenom Direktivom o industrijskim emisijama s učinkom od 1. siječnja 2016.

21 Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1. – 73.).

22 Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56. – 75.).

Kraljevine razvila zajednička načela za upravljanje transportom i njegovu regulaciju, utiskivanje i trajno skladištenje CO_2 ispod morskog dna Sjevernog mora[23].

4. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Procjene obavljene u kontekstu EU-ova Plana napretka prema konkurentnom gospodarstvu s niskim emisijama ugljika 2050.[24] i Energetskog plana do 2050.[25] vide tehnologiju CCS, ako se komercijalizira, kao važnu tehnologiju koja pridonosi prelasku na energetske sustave s niskom emisijom ugljika u EU-u. Primjerena i dosljedna provedba regulatornog okvira u vezi s tehnologijom CCS diljem Europe, ponajprije u vezi s odabirom, eksploatiranjem, zatvaranjem i postupanjem nakon zatvaranja skladišnih geoprostora te procjenom naknadne ugradnje velikih uređaja za loženje za hvatanje CO_2, od najveće je važnosti radi podupiranja predstavljanja i primjene tehnologije CCS na način siguran za okoliš te jačanje povjerenja javnosti u tu tehnologiju.

Izvješće pokazuje da su do sada sve države članice Komisiji prijavile prijelazne mjere. S tim u vezi, većina država članica izabrala je kombinaciju novog posebnog zakonodavstva o geološkom skladištenju CO_2 i izmjena postojećeg zakonodavstva. Većina je država članica odgovornosti dodijelila više od jednom nadležnom tijelu. Procjena potencijalnih skladišnih geoprostora za CO_2 je u tijeku – nekoliko država članica izdaje dozvole za istraživanje, a Komisija revidira jedan dostavljeni nacrt dozvole za skladištenje. Države članice koje dopuštaju skladištenje CO_2 na svojem državnom području izvijestile su o provedbi odredbi u vezi s nadzorom, izvješćivanjem i inspekcijama, istjecanjima i znatnim nepravilnostima, obvezama povezanima sa zatvaranjem i postupanjem nakon zatvaranja te o dva financijska mehanizma utvrđena Direktivom o CCS-u. Što se tiče država članica koje ograničavaju ili zabranjuju skladištenje CO_2 na svojem državnom području, neke su prenijele samo odredbe Direktive u vezi s aspektima hvatanja i transporta CCS tehnologije, dok su druge prenijele sve odredbe Direktive, uključujući članke u vezi sa skladištenjem.

Komisija naglašava važnost dosljedne provedbe Direktive o CCS-u diljem EU-a. Stoga provodi postupke zbog povrede za djelomični izostanak dostavljanja prijelaznih mjera te provjerava jesu li prijavljene mjere u skladu sa sadržajem Direktive o CCS-u. Informacije pribavljene za ovo izvješće, zajedno s ukupnim iskustvom u vezi s tehnologijom CCS, tehničkim napretkom i najnovijim znanstvenim spoznajama, pridonijet će pripremi sljedećeg izvješća Komisije kojim će se ponajprije procijeniti načela tehnologije CCS navedena u članku 38. stavku 2. Direktive. To izvješće o pregledu dostavit će se Europskom parlamentu i Vijeću do 31. ožujka 2015.

---

23 „Skladištenje CO_2 ispod bazena Sjevernog mora: Ključno rješenje za borbu protiv klimatskih promjena” (2007.) na http://www.globalccsinstitute.com/category/organisation/north-sea-basin-task-force i „Jedno Sjeverno more: Studija o prekograničnom transportu i skladištenju CO_2 u Sjevernom moru” (2010.) na http://www.npd.no/no/Publikasjoner/Rapporter/Samarbeider-om-CO2-lager/

24 COM(2011) 112 završna verzija

25 COM(2011) 885 završna verzija